

**ГОДИШНО ОПОВЕСТЯВАНЕ
2013 ГОДИНА**

съгласно чл. 335-339 на Наредба № 8 на БНБ за капиталовата адекватност
на кредитните институции

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Обхват и методи на консолидация.....	3
2. Политики и правила за управление на риска.....	3
3. Регулаторен капитал и капиталова адекватност.....	5
3.1. Структура и елементи на капиталовата база.....	5
3.2. Капиталови изисквания.....	6
3.3. Вътрешен анализ адекватността на капитала (ВААК).....	7
4. Експозиция към кредитен риск от контрагента.....	7
5. Експозиция към кредитен риск и риск от разсейване.....	8
5.1. Общ размер на експозициите след счетоводни намаления и преди ефекта от редуциране на кредитния риск.....	11
5.2. Географско разпределение на кредитния портфейл по региони.....	11
5.3. Разпределение на кредитния портфейл по отрасли на икономиката.....	12
5.4. Разпределение на кредитния портфейл по остатъчен падеж.....	12
6. Информация за признати АВКО и АЕЗ при прилагане на стандартизиран подход за кредитен риск.....	12
7. Капиталови изисквания за позиционен риск и сетълмент риск за инструментите в търговския портфейл, а също и за валутния и стоковия риск за цялостна дейност.....	13
8. Капиталови изисквания за валутен риск.....	15
9. Вътрешни модели за пазарен риск.....	15
10. Операционен риск.....	16
11. Капиталови инструменти в банковия портфейл.....	17
12. Лихвен риск в банковия портфейл.....	18
13. Секюритизация.....	19
14. Вътрешнорейтингов подход.....	19
15. Техники за редуциране на кредитен риск.....	19
16. Политика и практика за възнагражденията за категориите персонал по чл.2 от Наредба № 4 на БНБ.....	21

ОБЕДИНЕНА БЪЛГАРСКА БАНКА АД е регистрирана в Република България, с адрес на управление – гр. София, ул. ”Света София” 5.

Основен акционер на ОББ е Национална банка на Гърция, притежаваща 99.9% от регистрирания капитал. Банката притежава пълен лиценз за извършване на банкови и финансови операции в страната и в чужбина.

1. Обхват и методи на консолидация

Настоящото оповестяване е изготвено на неконсолидирана база с официални данни към 31.12.2013. ОББ не изготвя оповестяване на консолидирана основа поради това, че активите на нейните дъщерни дружества са с размер под 1% от активите ѝ и имат несъществено влияние върху рисковия профил на Банката. (Наредба №12 на БНБ – чл. 8., ал. 1, т. 2.).

2. Политики и правила за управление на риска

Организационната структура по управление на риска в ОББ АД предполага ясно разпределение на отговорностите и предотвратяване конфликт на интереси на всички възможни равнища.

Функциите по управление на риска са разпределени на следните три нива:

- *Стратегическо* – осъществява се от Съвет на Директорите, който утвърждава рисковата стратегия на Банката и реализира заложените в нея принципи чрез назначен от него Комитет за управление на риска.

Правомощията на Комитета за управление на риска включват - дефиниране и одобрение на рисковата и капиталова стратегия, рисковия профил и толеранс (апетит), промени в дефинициите на ОББ за различните видове риск, съотношението риск-доходност. Комитет за управление на риска одобрява политиките и установява системата от вътрешни лимити на ОББ за управление на различните видове риск. Съветът на Директорите на ОББ също така назначава Одитен Комитет, който осигурява независима външна проверка и оценка на системите за контрол и управление на риска.

- *Тактическо* – осъществява се от Изпълнителния мениджмънт на Банката чрез специализирани колективни органи, одобряващи всички правила и процедури по управление на риска и съдействащи за въвеждането на адекватни системи за контрол на поеманите рискове.

На това ниво важна роля изпълнява Управление „Управление на риска“, което идентифицира, оценява и контролира риска, разработва подходящи методологии за тази цел, отчита нивото на поетия риск пред съответните ръководни органи на Банката и при необходимост предлага мерки за неговото ограничаване. Представител на Управление на риска е пълноправен член на всички колективни органи на управление. Ръководителят на структурата по управление на риска е на пряко подчинение както на изпълнителното ръководство на Банката, така и на ръководителя на NBG Group Risk Management.

- *Оперативно* – осъществява се от бизнес звената и включва управлението на рисковете там, където те действително се проявяват.

Основните дейности се изпълняват от лицата, които поемат рискове за сметка на Банката. Управлението на рисковете на това равнище се осъществява чрез подходящи системи на контрол, включени в основните процедури и указания и установени от Висшия Мениджмънт.

Управление „Управление на риска” следи нивата на поетите от Банката кредитен, пазарен, ликвиден и операционен риск поотделно и като цяло чрез служителите си в Дирекция „Корпоративен кредитен риск и класифициране”, Дирекция „Пазарен риск и капиталово планиране”, Дирекция „Управление на риска при Банкиране на дребно”, отдел „Моделиране на риска” и отдел „Операционен риск”.

Управление „Управление на риска” ръководи и координира цялостния процес по въвеждане на базелските стандарти на ниво ОББ в съответствие с процеса по управление на същата програма на ниво NBG Group. В тази връзка всички стратегии, политики и процедури за управление и анализ на основните видове риск, в това число и на капиталовата адекватност, са разработени и съгласувани с основния акционер на Банката. Банката е предприела необходимите действия за въвеждане на новите регулаторни изисквания по Базел III (CRD IV).

Политиките за управление на риска дефинират и анализират рисковете, които Банката поема и определят подходящи лимити и процедури за контрол. Политиките и процедурите се преразглеждат периодично с цел отразяване на настъпили промени в пазарните условия, регулациите и предлаганите продукти и услуги.

Измерването и оценката на риска се осъществяват чрез използване на методи, базирани на най-добрата банкова практика, като възприетите методологии и процедури се преразглеждат регулярно от ангажираните звена/органи.

Осъществява се последователен и ефективен мониторинг на поеманите от Банката рискове, за което Управление „Управление на риска” информира Изпълнителния мениджмънт чрез изготвяни регулярно и на ад хок база отчети до членовете на Комитет за управление на риска и Комитет за управление на активите и пасивите (ALCO).

“Специализирана служба по вътрешен одит” извършва редовен преглед на адекватността и качеството на възприетите механизми за вътрешен контрол на риска.

ОББ АД е разработила следните политики и правила за управление на риска:

- Стратегия за управление на риска;
- Корпоративна кредитна политика;
- Ритейл риск кредитна политика;
- Политика за управление на пазарния риск и Политика за ограничаване на загубите
- Политика за управление на ликвидния риск;
- Рамка за управление на операционния риск;
- Политика за управление на лихвения риск в банков портфейл;
- Политика за оценка и класификация на рискови експозиции и установяване на специфични провизии за кредитен риск за целите на наредба №9 на БНБ
- Правила и процедури за риск от контрагента по банки;

- Вътрешни правила за корпоративната кредитна дейност, оценката, застраховането и управлението на обезпечения;
- Рамка за вътрешен анализ адекватността на капитала (ВААК) и Правила и процедури за оценка на капиталовата адекватност

За цялостното и ефективно управление на риска спомагат и действащите вътрешни правила, процедури, методики и инструкции като например: Правила за инвестиции в ценни книжа и оценка на портфейла; Политика за формиране на провизии за обезценка и отписване на финансови активи; Вътрешни правила за разкриване и предотвратяване на конфликт на интереси и др.

С цел да сведе до минимум последиците от евентуални проблеми в т.ч. извънредни ситуации, бедствия и аварии и да осигури непрекъсваемост на бизнеса, Банката е разработила следните планове:

- План на ОББ за финансиране при непредвидени обстоятелства;
- План за непрекъсваемост на бизнеса на ОББ АД.

Плановете са разработени съгласно принципите и изискванията, заложи в регулаторната рамка и добрата практика и са съобразени с организационната структура и бизнес функциите на Банката.

3. Регулаторен капитал и капиталова адекватност

3.1. Структура и елементи на капиталовата база

Регулаторният капитал (собствен капитал) включва Капитал от първи ред и Капитал от втори ред, съгласно дефинициите на Българска Народна Банка.

Таблицата по-долу предоставя подробна информация за капиталовата позиция на Обединена Българска Банка АД.

хил.лева	
Регистриран и внесен капитал	75 964
Резерви	983 398
Неодитиран резултат за текущата година	0
<i>Намаления от капитала</i>	
Нематериални активи	(5 586)
Размер на инвестициите в дъщерни и асоциирани предприятия	(14 174)
73% от размера на специфичните провизии за кредитен риск	(416 098)
КАПИТАЛ ОТ ПЪРВИ РЕД	623 504
Резерви от преоценка на недвижими имоти	0
Подчинен срочен дълг	152 555
<i>Намаления от капитала</i>	
27% от размера на специфичните провизии за кредитен риск	(152 555)
КАПИТАЛ ОТ ВТОРИ РЕД	0
СОБСТВЕН КАПИТАЛ (КАПИТАЛОВА БАЗА)	623 504

3.2. Капиталови изисквания

Банката изпълнява надзорните изисквания на БНБ, според които коефициентите на капиталовата адекватност на капитала от Първи ред и на Общата капиталова адекватност трябва да са съответно не по-малко от 6% и не по-малко от 12% (Наредба №8 към Декември 2013 година).

ОББ АД прилага стандартизиран подход за целите на отчета по Наредба №8 на БНБ по отношение на кредитния, пазарния и операционния риск. Капиталовите изисквания към 31 декември 2013 г. по класове експозиции след прилагане разпоредбите на Наредба №8 на БНБ са следните:

хил.лева	
ЗА КРЕДИТЕН РИСК, КРЕДИТЕН РИСК ОТ КОНТРАГЕНТА, РИСК ОТ РАЗСЕЙВАНЕ И СЕТЪЛМЕНТ РИСК ПРИ СВОБОДНИ ДОСТАВКИ	271 912
Централни правителства и централни банки	2 838
Регионални и местни органи на властта	552
Институции	12 980
Предприятия	132 257
Експозиции на дребно	60 988
Експозиции, обезпечени с недвижимо имущество	26 805
Просрочени позиции	24 663
Други позиции	10 829
ЗА ПОЗИЦИОНЕН, ВАЛУТЕН И СТОКОВ РИСК	13 218
Дългови инструменти	13 217
Капиталови инструменти	0
Валутна позиция	0
ЗА ОПЕРАЦИОНЕН РИСК	51 632
ДРУГИ КАПИТАЛОВИ ИЗИСКВАНИЯ съгласно чл.7 от Наредба № 8 на БНБ	168 380
ОБЩИ КАПИТАЛОВИ ИЗИСКВАНИЯ	505 141
Превишение (+) / недостиг (-) на собствения капитал	118 362
Отношение на обща капиталова адекватност (%)	14.81%
Отношение на адекватност на капитала от първи ред (%)	14.81%

Структурата на изискуемия капитал по типове риск е следната:

Кредитен риск	80.74%
Пазарен риск	3.92%
Операционен риск	15.33%

3.3. Вътрешен анализ адекватността на капитала (ВААК)

Като част от утвърдената рамка по ВААК и следвайки груповите дефиниции и методологии, Банката оценява регулярно своя индивидуален рисков профил.

Основните цели на процеса по вътрешен анализ адекватността на капитала са:

- Идентифициране, измерване и контрол на всички съществени за Банката рискове;
- Разработването на подходящи системи за измерване и управление на тези рискове;
- Вътрешна оценка на капитала, необходим за покриване на всички съществени за Банката рискове (изчисляване на “вътрешен капитал“)

Посредством вътрешно разработени и утвърдени с рамката по ВААК модели, освен регулаторно изискуемите за кредитен, пазарен и операционен риск, Банката изчислява допълнителни капиталови изисквания за концентрация на кредитен риск и лихвен риск в банков портфейл.

хил.лева	
Вътрешна оценка на капиталовите потребности	535 375
в т.ч.: регулаторно изискуеми	505 141
концентрация на кредитен риск	19 893
лихвен риск в банков портфейл	10 341

4. Експозиция към кредитен риск от контрагента

Кредитният риск от контрагента възниква при сделки с дериватни инструменти, репо-сделки, сделки по предоставяне/получаване в заем на ценни книжа или стоки, транзакции с удължен сетълмент и представлява риска контрагентът по определена сделка да изпадне в неизпълнение преди окончателния сетълмент на паричните потоци по сделката.

Банката има приети правила и процедури за оценка, управление и контрол на риск от контрагента по страни и банки. Всяка банка-контрагент получава рискова рейтингова категория в съответствие с официалния ѝ рейтинг или с присъдения ѝ вътрешен такъв. На тази база и съобразно възприетата методология се определят лимити за размера на поетия риск по отношение на един контрагент. Лимитите се определят, както за цялостна експозиция, така и по продукти, и „Управление на риска“ наблюдава ежедневно тяхното изпълнение.

Вземанията от местни и чуждестранни банки, вземанията или задълженията за обратно изкупуване на ценни книжа и валутните сделки към 31.12.2013 г. получават рисково тегло според изискванията на Наредба №8. Банката заделя капитал за кредитен риск от контрагента, произтичащ от сделките с деривати и репо сделки, използвайки метода на пазарната оценка, съгласно чл. 238 от Наредба №8.

Капиталови изисквания за риск от контрагента

хил.лева

Клас експозиции	Финансиращи сделки по ЦК	Деривати	ОБЩО:
Експозиции към институции	0	1	1
Експозиции към предприятия	0	8	8
Експозиции на дребно	0	0	0
ОБЩО:	0	9	9

5. Експозиция към кредитен риск и риск от разсейване

Банката е изложена на кредитен риск, който представлява риска, че даден контрагент няма да може да плати изцяло сумите, когато станат дължими.

Банката остойностява риска, свързан с контрагента като използва вътрешни рейтинги и скоринг модели на база на определени количествени и качествени критерии и информация, предоставена от Централния кредитен регистър. Те спомагат както за взимането на решение за отпускане на кредит, така и за последваща комуникация с контрагента (за кредитиране на дребно) като част от стратегията за събиране на просрочени вземания.

В процеса на корпоративното кредитиране и кредитирането на физически лица се прилагат специфични и детайлни процедури за проучване на икономическата състоятелност на всеки проект или клиент и типа на предлаганите обезпечения. В зависимост от типа контрагент и размера на общата му кредитна експозиция в Банката, кредитите се одобряват от съответните органи като кредитни центрове и кредитни комитети в съответствие с утвърдените нива на пълномощия в Банката.

Банката съблюдава концентрацията на кредитния риск на съвкупна база (т.е. по отношение на всички балансови и задбалансови позиции). По-конкретно, Банката проследява концентрациите на кредитен риск по отрасли и по групи свързани лица. По отношение на групите свързани лица Банката проследява съотношението на кредитните експозиции на групите към капитала на Банката съгласно Закона за кредитните институции и Наредба №7 на БНБ.

За целите на риска и съгласно националните банкови регулации, Банката класифицира вземанията по кредити и другите вземания, породени от финансовите й дейности съгласно изискванията на Наредба №9 на БНБ и Корпоративната кредитна политика на Банката. Тези класификации се ревизират и осъвременяват ежемесечно.

Приемливите обезпечения и корпоративни и/или лични гаранции, които покриват експозициите към кредитен риск са добре дефинирани. Управлението на експозициите към кредитен риск включва периодичен анализ на способността на кредитополучателите и потенциалните такива да посрещнат задълженията за плащане по лихва и главница и съответно промяна на лимитите на длъжниците, където е необходимо.

Всички финансови активи, класифицирани в групи “кредити и аванси”, “финансови активи държани до падеж” и “финансови активи на разположение за продажба” подлежат на преглед за обезценка. Банката прави преценка на всяка балансова дата дали са налице обективни доказателства за обезценката на финансов актив или на група от финансови активи.

Провизиране на кредити и аванси за обезценка се прави, ако е налице обективно доказателство, че Банката няма да може да събере всички дължими суми по даден иск, съгласно оригиналните договорни условия. “Иск” означава кредит, предоставен депозит, вземане, ангажимент, например акредитив, гаранция или ангажимент за отпускане на кредит.

Обективните доказателства, че „искът” е обезценен включват видими данни, които са известни на Банката относно следните събития, водещи до загуба:

- (а) значително финансово затруднение на емитента или длъжника;
- (б) нарушение на договора, като забава при плащане на дължими лихви или главници;
- (в) предоставяне на отстъпки на кредитополучателя, поради икономически или правни основания в следствие на неговите затруднения;
- (г) съществува вероятност, че кредитополучателят ще изпадне в несъстоятелност;
- (д) изчезването на активен пазар за този финансов актив поради финансови затруднения, или
- (е) данни, показващи, че има измеримо намаление в прогнозираните бъдещи парични потоци от определена група от финансови активи след първоначалното им признаване, независимо че намалението все още не може да бъде обвързано с индивидуални финансови активи от групата, включително:
 - неблагоприятни промени в статуса на плащането на заемополучателите в групата (например, нарастване на броя на закъснелите плащания), или
 - национални или локални икономически условия, свързани с просрочията по активите, включени в групата.

Провизията за обезценка по кредити се отчита като намаление на балансовата стойност на даден иск в отчета за финансовото състояние, а за задбалансовите позиции, като например ангажимент, банкова гаранция, провизията за загуба от обезценка се отчита в други пасиви. Увеличението на провизиите за обезценка на кредити се извършва чрез признаване на разходи за обезценка и несъбираемост в отчета за доходите.

Банката оценява дали съществува обективно доказателство за обезценка индивидуално за кредити, определени като значими (съществени) и колективно за кредити, които не са определени като индивидуално значими. Ако е налице обективно доказателство, за наличие на обезценка по кредити и аванси, отчитани по амортизируема стойност, сумата на загубата се измерва като разликата между балансовата стойност на кредитите и настоящата стойност на прогнозираните бъдещи парични потоци (без бъдещи загуби от кредити, които все още не са възникнали) дисконтирана с: а) оригиналния действащ лихвен процент на кредита, ако кредитът е с фиксиран лихвен процент; или б) текущия действащ лихвен процент, ако кредитът носи променлива лихва.

При изчислението на настоящата стойност на прогнозните бъдещи парични потоци на обезпечени кредити и аванси се вземат предвид и паричните потоци, които могат да

възникнат от реализирането на обезпечението, независимо дали е вероятно да има възбрана или не.

За целите на определяне на загубите от обезценка на портфейлна основа (колективно), кредити и аванси се групират на базата на подобни характеристики на кредитния риск. Корпоративните кредити се групират на база дни на забава (просрочие), тип на кредитния продукт, икономически сектор, големина на бизнеса, вида на обезпечението или други подобни характеристики. Ипотечните и потребителските кредити също така се групират по дни на забава (просрочие) или по вид кредитен продукт. Тези характеристики се отнасят до оценката на бъдещите парични потоци за пулове от кредити, тъй като са показателни за способността на длъжниците да изплащат изцяло дължимите суми и заедно с историческия опит по отношение на загубите от кредити с рискови характеристики, сходни с тези на пула, формират основата за изчисляване на провизията за кредитни загуби.

Историческият опит по отношение на загубите се коригира въз основа на текущо наблюдаваните данни, така че да се отрази ефектът на текущите условия, които не са имали влияние през периода, на който се базира историческия опит, и да се елиминират ефектите и условията на историческия период, които не съществуват в момента.

Всички обезценени кредити се преглеждат и анализират към датата на всеки финансов отчет, като измененията в предположенията за прогнозните парични потоци спрямо направените в предходните периоди се отразяват в увеличение или намаление на провизията за загуби от обезценка по кредити и аванси. Методологията за измерване на обезценката по кредити и аванси се преглежда периодично от Банката, за да се намалят несъответствията между оценената загуба и действителната загуба.

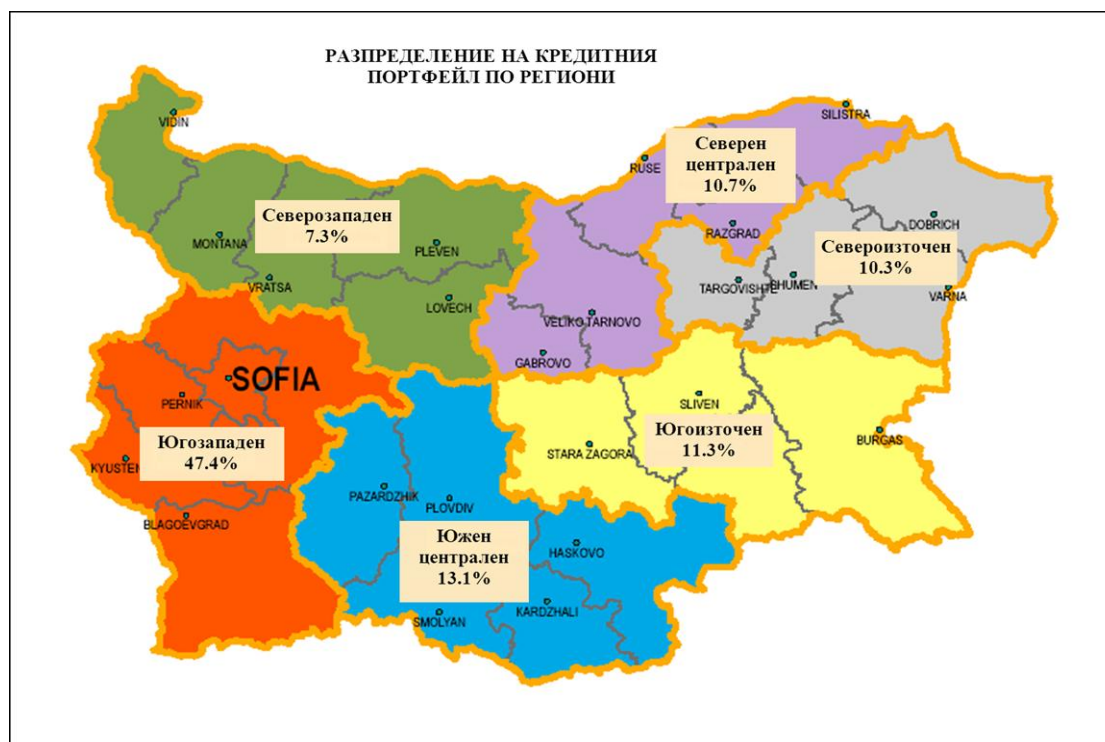
Кредит, за който се счита, че е несъбираем или няма да бъде събиран поради разходи, свързани с това, се отписва срещу акумулираните провизии за обезценка. Последващо възстановени суми по отписани кредити се признават срещу намаление на текущите разходи от обезценка на кредити в отчета за доходите.

При условие, че в последващ отчетен период сумата на обезценка намалее и намалението се дължи на обективни обстоятелства, които са възникнали след периода, в който е направена обезценката, същата се коригира като се намали корективната сметка, по която се отчитат провизиите за обезценка и се отрази в отчета за доходите в „нетни разходи за обезценка и несъбираемост” на кредити и аванси.

5.1. Общ размер на експозициите след счетоводни намаления и преди ефекта от редуциране на кредитния риск

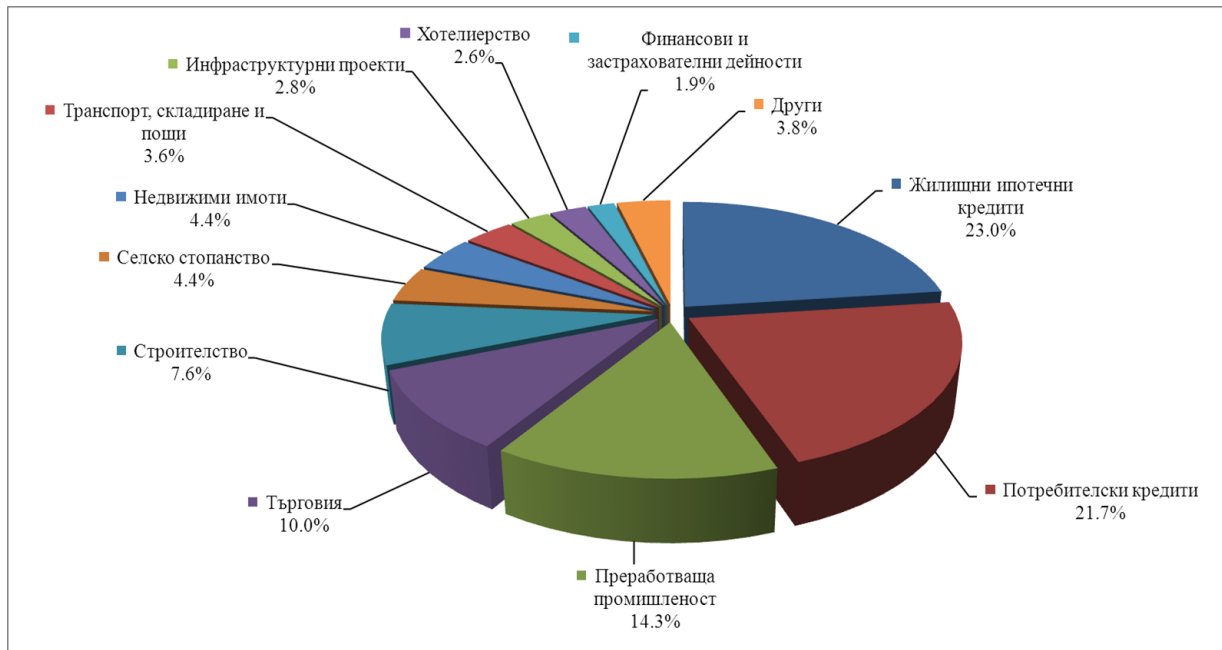
Клас активи	Средна стойност на балансовите експозиции	Балансови експозиции преди редуциране на кредитния риск		Средна стойност на задбалансовите експозиции	Задбалансови експозиции преди редуциране на кредитния риск	
		Експозиция след обезценка преди провизии по Наредба 9	Експозиция след обезценка и след провизии по Наредба 9		Експозиция след обезценка	Експозиция след обезценка
Централни правителства централни банки	167 333	501 998	501 998	83	250	
Регионални и местни органи на властта	4 473	17 892	17 892	-	0	
Институции	18 966	720 693	720 693	1 731	8 657	
Предприятия	324	1 596 308	1 578 629	142	431 040	
Експозиции на дребно	4	866 824	866 082	2	320 921	
Вземания обезпечени с недвижимо имущество	48	872 001	871 734	62	6 235	
Просрочени позиции	34	899 195	349 231	-	0	
Други позиции	17 904	268 562	268 562	-	0	
Общо	-	5 743 473	5 174 820	-	767 103	

5.2. Географско разпределение на кредитния портфейл по региони

Банката има добре разпределен кредитен портфейл по региони на страната, който е във висока корелация с разпределението на БВП на България.

5.3. Разпределение на кредитния портфейл по отрасли на икономиката

5.4. Разпределение на кредитния портфейл по остатъчен падеж

хил.лева

Клас активи	Остатъчен матуритет			Общо
	до 1 година	от 1 до 5 години	над 5 години (и без фиксиран падеж)	
Централни правителства централни банки	362 616	105 517	33 864	501 998
Регионални и местни органи на властта	18	6 818	11 056	17 892
Институции	720 693	-	-	720 693
Предприятия	814 999	574 923	211 661	1 601 582
Експозиции на дребно	143 905	413 046	314 683	871 635
Вземания обезпечени с недвижимо имущество	16 599	64 596	797 240	878 435
Просрочени позиции	526 497	1 034 963	116 173	1 677 634
Други позиции	200 884	-	67 678	268 562
Общо	2 786 194	2 199 864	1 518 491	6 538 431

6. Информация за признати АВКО и АЕЗ при прилагане на стандартизиран подход за кредитен риск

В изпълнение на чл. 27, ал. 2, т. 2 и чл. 49, ал. 5 от Наредба №8 на БНБ, ОББ АД използва оценките на рейтинговите агенции Standard&Poor's, Moody's и Fitch Ratings.

Присъдените кредитни оценки от признати АВКО се приравняват към одобрените от БНБ и надзорните органи на държавите-членки на ЕС степени на кредитно качество при определяне

на рисковите тегла на съответните класове експозиции при изчисляване на капиталовата адекватност. Ако са налице кредитни оценки, присъдени от две признати АВКО и те изискват различни рискови тегла, Банката прилага по-консервативното от тях.

Рейтинги на признати АВКО се прилагат преобладаващо за експозиции към централни правителства, централни банки и институции, като най-голям дял има клас експозиции към институции. Таблицата по-долу показва разпределението на експозициите към институции според степента кредитно качество и съответстващото му рисково тегло.

хил.лева

Клас активи	Степен на кредитно качество	Остатъчен матуритет	Рисково тегло	Експозиция преди обезценка и преди редуциране на кредитен риск	Експозиция след обезценка и след редуциране на кредитен риск
Институции	1	до 3 месеца	20%	10 217	10 217
	2	до 3 месеца	20%	141 307	141 307
	3	до 3 месеца	20%	87 786	87 786
	4	до 3 месеца	50%	20 167	20 167
	5	до 3 месеца	50%	374	374
	6	до 3 месеца	150%	5 519	5 519
	нерейтинговани	до 3 месеца	20%	455 186	455 186
	нерейтинговани	до 3 месеца	100%	137	137
Общо				720 693	720 693

7. Капиталови изисквания за позиционен риск и сетълмент риск за инструментите в търговския портфейл, а също и за валутния и стоковия риск за цялостна дейност

Позиционният риск е риск от промяна в цените на дълговите и капиталовите инструменти в търговския портфейл. Той съдържа два компонента: специфичен риск и общ позиционен риск. Специфичен риск е риска от промяна в цената на финансов инструмент в резултат на фактори отнасящи се до неговия емитент или емитента на базисния инструмент. Общият позиционен риск е риска от промяна в цената на финансов инструмент в резултат на фактори, независещи от конкретните характеристики на инструмента, например промяна в равнището на лихвените проценти при дълговите инструменти или промяна на капиталовия пазар при капиталовите инструменти.

За нетните позиции в дългови инструменти се заделя специфичен риск по валути и в съответствие с категорията на позицията, базирана на кредитния рейтинг на емитента и остатъчния срок до падежа, съгласно чл. 276 от Наредба №8 на БНБ.

Банката използва падежен подход за изчисляването на общия позиционен риск съгласно чл.278 от Наредба №8. При този подход Банката разпределя дълговите инструменти с фиксиран лихвен процент съобразно остатъчния им срок до падеж, а инструментите с плаващ лихвен процент – в съответствие с остатъчния срок до следващата дата на промяна на лихвения процент.

Банката е заделила капиталови изисквания за общ позиционен риск към 31.12.2013 г. в размер на 10.9 млн. лева и за специфичен риск в размер на 2.2 млн. лева, като разпределението според рисковите тегла и по валути е следното:

Капиталови изисквания за позиционен риск по рискови тегла

хил.лева

	BGN		EUR		USD		Тегла	Капиталово изискване
	Дълга	Къса	Дълга	Къса	Дълга	Къса		
Общ риск. Падежен подход								
0 ≤ 1 месец	360	27 250	210 212	6 718	54 741	1 369	0.00%	0
> 1 ≤ 3 месеца	145	0	117 366	0	45 370	142	0.20%	326
> 3 ≤ 6 месеца	25	0	44 480	0	51 703	0	0.40%	385
> 6 ≤ 12 месеца	0	0	43 060	0	0	0	0.70%	301
> 1 ≤ 2 (1.9 при купон под 3%) г.	5 150	0	25 761	0	1 597	0	1.25%	406
> 2 ≤ 3 (> 1.9 ≤ 2.8 при купон под 3%) г.	11 016	0	35 352	0	0	0	1.75%	811
> 3 ≤ 4 (> 2.8 ≤ 3.6 при купон под 3%) г.	34 922	0	20 521	0	0	0	2.25%	1 247
> 4 ≤ 5 (> 3.6 ≤ 4.3 при купон под 3%) г.	85 656	0	4 033	0	2 156	0	2.75%	2 526
> 5 ≤ 7 (> 4.3 ≤ 5.7 при купон под 3%) г.	38 648	0	27 977	0	1 428	0	3.25%	2 212
> 7 ≤ 10 (> 5.7 ≤ 7.3 при купон под 3%) г.	32 373	0	0	0	0	0	3.75%	1 214
> 10 ≤ 15 (> 7.3 ≤ 9.3 при купон под 3%) г.	0	0	33 551	0	0	0	4.50%	1 510
Общо	208 295	27 250	562 313	6 718	156 994	1 511		10 939
Специфичен риск								
<i>Дълг. INSTR. от I катег. на табл. 1 от Прил. IX (0% кап. изискване)</i>	<i>207 790</i>		<i>186 412</i>		<i>0</i>		<i>0.00%</i>	<i>0</i>
<i>Дълг. INSTR. от II катег. на табл. 1 от Прил. IX</i>			<i>371 954</i>		<i>154 727</i>		<i>0.00%</i>	<i>2 215</i>
С остатъчен падеж ≤ 6 месеца			312 150		126 348		0.25%	1 096
С остатъчен падеж > 6 месеца и ≤ 24 месеца			47 173		1 597		1.00%	488
С остатъчен падеж > 24 месеца			12 631		26 782		1.60%	631
<i>Дълг. INSTR. от III катег. по табл. 1 на Прил. IX (8% кап. изискване)</i>			<i>0</i>				<i>8.00%</i>	<i>0</i>
<i>Дълг. INSTR. от IV катег. на табл. 1 от Прил. IX (12% кап. изискване)</i>							<i>12.00%</i>	<i>0</i>
Общо	207 790		558 366		154 727	0		2 215

Капиталови изисквания за позиционен риск по валути

хил.лева

	Общ позиционен риск	Специфичен риск	ОБЩО:
BGN	5 869	0	5 869
EUR	4 646	1 454	6 101
USD	423	760	1 183
ОБЩО:	10 938	2 215	13 153

Специфичният риск за капиталовите инструменти се изчислява посредством умножение на общата брутна позиция по 4%, съгласно чл. 281 на Наредба №8, а общият риск – посредством умножение на общата брутна позиция по 8% съгл. чл. 282 на Наредба №8. Банката не заделя капиталови изисквания за специфичен риск от капиталови инструменти поради незначителния обем на тези инструменти в търговския портфейл на Банката.

8. Капиталови изисквания за валутен риск

Банката изчислява капиталово изискване за валутен риск, произтичащ от позициите в банковия и търговския портфейл по стандартизирания подход, описан в Глава дванадесета на Наредба №8 на БНБ, но не е заделила капитал за валутен риск, тъй като сумата на общата нетна открита валутна позиция не превишава 2% от собствения капитал на Банката.

Капиталови изисквания за валутен риск

хил.лева

	Брутна позиция		Нетна позиция	Капиталово изискване*
	Дълга	Къса		
Обща позиция във валути, различни от лева и евро	401 991	401 060	931	-
Валути във втората фаза на ЕПС	1 022	1 014	8	
Други валути (вкл. КИС, третиран като отделни валути)	400 969	400 046	923	
Валутни позиции				
EUR**	3 354 012	2 038 774	1 315 238	
DKK	1 022	1 014	8	
GBP	42 268	42 110	158	
SEK	1 190	1 188	2	
CHF	5 705	5 678	27	
USD	339 345	338 588	757	
CAD	839	831	8	
AUD	8 968	8 966	2	
JPY	90	90	0	
Други валути (извън ЕС)***	2 564	2 595	-31	

* когато нетната открита валутна позиция превишава 2% от капиталовата база

** EUR не участва в изчислението за открита валутна позиция

*** NOK, TRY и NZD

Банката не е изложена на стоков и сетълмент риск.

9. Вътрешни модели за пазарен риск

Към 31 декември 2013 г. ОББ не прилага подход, базиран на вътрешни модели при изчисляване капиталовите изисквания за пазарен риск.

ОББ използва модели за оценка на пазарния риск за вътрешни цели, на база на които е разработила рамка от лимити с цел мониторинг и ограничаване в разумни граници на поемания от Банката валутен риск, лихвен риск и риск от капиталови инструменти.

За ежедневното изчисляване на стойността под риск (VaR) се прилага международно признатата методология за вариация/ковариация, разработена от RiskMetrix/ J.P.Morgan за едnodневен период на задържане с доверителен интервал от 99%. Така определената стойност под риск общо за позициите в търговски портфейл и портфейл на разположение за продажба през 2013 година и към края на същата година е следната:

хил.лева

Диверсифициран VaR	VaR Лимит	30.12.2013	2013		
			мин.	макс.	среден
Капиталови инструменти	300	194	117	256	168
Валутен риск	300	1	0	19	3
Лихвен риск	4 000	837	615	3 075	1 068
Общо	4 000	827	570	3 169	1 079

Банката използва специализиран софтуерен продукт за оценка на пазарния риск. Системата позволява извършването на оценки и детайлни анализи включващи както основния модел за изчисляване на стойността под риск (VaR), така и подробни анализи на чувствителността на търговския портфейл към различни рискови фактори. Използването на подходящ софтуер е част от подготовката по преминаване към подход, базиран на вътрешни модели при изчисляване капиталовите изисквания за пазарен риск

10. Операционен риск

Операционният риск е риска от загуба, произтичаща от неадекватни или недобре функциониращи вътрешни процеси, хора и системи или от външни събития, като включва в себе си правен риск.

Банката е внедрила рамка за управление на операционния риск и използва Стандартизирания подход при изчисляване на капиталовите изисквания за операционен риск, които към 31.12.2013 г. са в размер на 51 632 хил. лева.

Разработената рамка за управление на операционния риск е съвместима с най-добрите практики и съобразена с регулаторните изисквания, и е неразделна част от цялостната рамка за управление на риска. Всички дейности и процеси в Банката, изложени на операционен риск са определени и документирани в стандартизиран списък, съгласно банковите стандарти и структура. Това дава възможност както за разпределението на рисковете по процеси, така и за разпределението на дейностите в Банката по бизнес линиите, дефинирани от регулатора.

Банката изисква точно познание на загубите, свързани с операционния риск и създава за това подходящо управление на събитието и на процеса за събиране на данни за загубите. Загубата от събитие е идентифицирана, записана и класифицирана в специализирана база данни за загубите от операционни събития.

Регистърът на операционните събития в Банката функционира от 2007 година. Банката има разработени много детайлни правила, процедури и форми за попълване на регистъра на операционните събития. Регистърът за операционните събития се поддържа от отдел „Операционен риск” към Управление на риска на Банката.

Банката използва и различни технологии за редуциране на операционния риск в своите действия, като:

- развива и подобрява редовно оперативните стандарти и процедурите за контролиране и редуциране на операционните рискове.
- използва застрахователна полици за покриване изцяло или отчасти на операционните рискове.
- предлага обучение по операционния риск на своите служители, включително курсове и семинари по операционен риск, специализирано обучение по теми като ИТ сигурност, измама и пране на пари.
- създава подходящи План за непрекъсваемост на бизнеса и План за възстановяване след бедствие и аварии, които периодично се актуализират, за да покриват екстремни събития, засягащи значителни дейности в цялата Банката и да минимизират загубите в случай на сериозно прекъсване на бизнеса.

Финализиран е процеса по внедряване на специализиран софтуер за управление на операционния риск. Паралелно се подготвя и преминаване към Усъвършенстван подход за управление на операционния риск, какъвто се прилага от компанията-майка и някои от по-големите подразделения в Групата.

Очакванията са, че при наличие на такъв комплексен и детайлен подход, операционните събития и загубите причинени от тях да бъдат редуцирани в значителна степен.

11. Капиталови инструменти в банковия портфейл

Капиталовите инструменти в банков портфейл първоначално се признават по справедлива стойност, която включва и разходите по сделката. Последващото отчитане също е по справедлива стойност. Нереализираните печалби и загуби, дължащи се на промяна в справедливата цена на тези финансови активи, се отчитат в собствения капитал.

Инвестициите в акции в дъщерни и асоциирани предприятия се отчитат по цена на придобиване.

Капиталовите участия на ОББ към 31.12.2013 г. са представени в приложената таблица:

хил.лева

Капиталови инструменти в банков портфейл	Балансова стойност
Дялове във взаимни фондове	5 455
Акции	26 407
Акции в дъщерни и асоциирани дружества	8 719
ОБЩО:	40 580

Целият размер на инвестициите в акции е отчетен със 100% риск в клас експозиция „Други позиции“. Инвестициите в дъщерни и асоциирани предприятия в т. ч. притежаваните от Банката дялове в три взаимни фонда (“ОББ Балансиран”, “ОББ Платинум” и “ОББ Премиум”) са посочени в намаление на капиталовата база на ОББ към 31.12.2013 г., съгласно изискванията на чл.6, ал. 1 от Наредба №8.

12. Лихвен риск в банковия портфейл

Лихвеният риск се отнася до евентуално неблагоприятно влияние на промените на пазарните лихвени проценти върху печалбата и капитализацията на Банката. ОББ управлява лихвения риск и го поддържа в рамките на приемливи параметри като се стреми да поддържа адекватна структура на лихвочувствителните си активи и пасиви и минимизира несъответствието между тях.

Банката определя лимит за общата си експозиция към лихвен риск на банковия портфейл и заделя допълнителен вътрешен капитал за този риск в рамките на ВААК.

ОББ използва модел за оценка на лихвения риск в банковия портфейл, който се базира на изменението в икономическата стойност на активите, пасивите и задбалансовите позиции в съответствие с обема и средната дюрация на несъответствията по валути, при промяна на лихвените равнища с 200 базисни точки.

Лихвеният риск се измерва отделно за всяка от основните валути, в които Банката има активни операции и като обща експозиция. Измерването се осъществява месечно и се основава на анализ на несъответствията между лихвочувствителните активи и пасиви по стандартизирани времеви интервали. Всички позиции в банковия портфейл се разпределят по времеви интервали на база техните лихвени характеристики. По-голямата част от отпуснатите кредити са с променлива лихва и съответно попадат в първите времеви интервали. Спестовните и разплащателни сметки е прието да се разпределят във времеви интервал до 1 месец.

Изчисленията в приложената таблица показват колебливостта на икономическата стойност при паралелно изместване кривата на доходността във всички валути с 200 базисни точки (по валути в левова равностойност) към 31.12.2013 г.

	хил.лева
BGN	9 743
EUR	1 052
USD	-454
TOTAL	10 341

Банката е приела лимит за максималния размер на общата експозиция по този вид риск и заделя допълнителен вътрешен капитал за лихвен риск от банковия портфейл в рамките на ВААК.

13. Секюритизация

В Банката не е извършвана секюритизация на активите.

14. Вътрешнорейтингов подход

Банката притежава вътрешнорейтингов модел за корпоративен кредитен риск. Моделът е разработен от отдел „Моделиране на риска” към Управление на риска и се използва за вътрешни цели в процеса на оценка на кредитоспособността на кредитополучателите и за целите на ВААК. През 2013г. корпоративният рейтингов модел беше изцяло ревизиран и предстои да бъде въведен през 2014 година.

Към момента Банката не е подавала заявление за прилагане на вътрешнорейтингов подход за изчисляване на капиталовите изисквания съгласно Наредба №8 на БНБ. Базел II (Базеле III) позволява на банките да калкулират изискуемия регулаторен капитал, използвайки резултатите от техни вътрешни рейтингови системи, когато те са одобрени от съответния регулаторен орган.

15. Техники за редуциране на кредитен риск

Банката очаква погасяване на вземанията си по кредити основно от паричните потоци от дейността на длъжниците. Обезпечението се смята за вторичен източник за погасяване на кредитните експозиции в случай, че Банката започне правни действия срещу длъжниците.

Обезпеченията трябва да отговарят на следните условия, за да бъдат приети от Банката:

1. Правно естество – наличието на надлежните правни и други документи, доказващи правото на собственост и изпълнението на специалните изисквания на закона;
2. Ясно идентифициране – обезпечението, както е подкрепено от документацията, да бъде ясно установимо;
3. Ексклузивност на правата по обезпечението - Банката да бъде неоспорим притежател/носител на специфичните права по обезпечението;
4. Достатъчност – размерът на обезпечението да е достатъчен по отношение на сумите, в идеалния случай надвишаващи съответната кредитна експозиция, за да може да покрият евентуално намаление в цената при реализацията им, разходите и нужното време за тяхната реализация;
5. Ликвидност – обезпеченията трябва да могат да бъдат продадени (ликвидирани) в разумен срок при настоящите пазарни условия.

Банката приема всички обезпечения, които могат да бъдат използвани като алтернативен източник за погасяване на вземанията по кредити. Въпреки това, Банката има по-голям апетит за някои от тях и приема, че само някои от тях имат качествените характеристики (вторичен пазар, краткосрочен ликвидационен хоризонт, лесно оценима пазарна цена, законови процеси, позволяващи на кредитора да ги притежава и ликвидира, бавна амортизация и др.), позволяващи на Банката да приеме и да изчисли обезпечителна стойност за тях. И те са:

1. Залог на депозити ("залог на сертифицирани, фактурирани и потвърдени от инвеститора вземания по депозит", както е по правна формулировка) в ОББ АД и други банки;

2. Споразумение за прехвърляне на сертифицирани, фактурирани и потвърдени от инвеститора вземания (специални депозити, държани на името на Банката, предоставени като обезпечение от страна на обезпечителя) съгласно Закона за договорите за финансови обезпечения.

3. Залог на вземания по пряка, безусловна, неотменима и пълна гаранция, издадена от първокласни местни или чуждестранни финансови институции, правителство и общини;

4. Залог на международни банкови облигации /само от инвестиционна категория/;

5. Залог на местни държавни облигации и други местни държавни дългови инструменти;

6. Залог на общински облигации,;

7. Ипотека на недвижими имоти и права, свързани с недвижими имоти с призната пазарна стойност;

8. Залог на движими материални активи – машини, превозни средства, оборудване, самолети и др.;

9. Залог на жива стока, която е напълно застрахована срещу всякакъв риск, застрахователната полица е в полза на Банката и Банката е посочена като получател на застрахователното обезщетение при настъпване на застрахователно събитие;

10. Морска ипотека;

11. Залог на нечувствителни стоки на база на документи за собственост от публични лицензирани складове;

12. Залог на акции от компании /само от инвестиционна категория/ на ФБ /фондовата борса/;

13. Залог на корпоративни облигации /само от инвестиционна категория/ и на фондови борси ;

14. Залог на документите за спедиция /само за транспорт по вода и железопътен транспорт/;

15. Залог на залог на сертифицирани, фактурирани и потвърдени от инвеститора търговски вземания по договор с контрагенти/ платци;

16. Залог на субсидии и безвъзмездни средства от правителствени институции или институции на ЕС, при условие, че Банката е в състояние да провери и е проверила предварително, че всички изисквания, поставени от същите институции за изплащане на субсидия или отпускане на безвъзмездни средства, са напълно удовлетворени.

Банката, по принцип поощрява поемането на напълно обезпечен кредитен риск. Даден кредитен риск се смята за напълно обезпечен, когато обезпечителната стойност на обезпеченията е най- малко равна на съответния риск. Обезпечителна стойност се дефинира като резултатът от умножаването на пазарната стойност на дадено обезпечение със съответстващия на всяко обезпечение коефициент. Обезпечителната стойност изчислена по този начин, обаче, не може да надвишава ликвидационната стойност и законовото право на Банката по отношение на актива.

Общата сума на експозициите след провизии и корекции в стойността и след отчитане ефекта от редуциране на кредитния риск и коригиране на задбалансовата позиция по конверсионни коефициенти към 31 декември 2013 г. е следната:

хил.лева

Клас експозиция	Балансова позиция	Задбалансова позиция
Централни правителства и централни банки	501 998	125
Регионални и местни органи на властта	17 892	-
Институции	720 693	4 067
Предприятия	1 498 518	154 602
Експозиции на дребно	860 294	156 168
Експозиции, обезпечени с недвижимо имущество	871 734	2 732
Просрочени позиции	348 289	-
Други позиции	355 402	17 623
ОБЩО:	5 174 820	335 316

16. Политика и практика за възнагражденията за категориите персонал по чл. 2 от Наредба №4 на БНБ

Политиката за възнагражденията обхваща категориите персонал по чл.2 от Наредба № 4 на БНБ, чието възнаграждение е свързано с отговорности и функции, които могат да повлияят на рисковия профил на Банката. Тя определя целите, принципите и изискванията при определяне на възнагражденията на този персонал и е разработена в съответствие с приложимите национални и европейски регулатори и Политиката за възнагражденията на НБГ Групата.

Политиката обхваща всички форми на възнаграждения /постоянни и променливи/, като заплати и други финансови и материални стимули, включително облаги, свързани с пенсиониране.

Към длъжностите, които попадат под обхвата на чл. 2 от Наредба № 4 на БНБ се отнасят следните категории персонал:

1. висшият ръководен състав – включва длъжностите съгласно списъка за администраторите в банката.

2. служители, чиято дейност е свързана с поемане на рискове – включва служители, които могат да повлияят на рисковия профил на банката и могат да вземат решения за поемане на рискове - членове на кредитни комитети, АЛКО, Комитет за управление на риска и други.

3. служители, изпълняващи контролни функции – включва служители, които ръководят и отговарят за дейността по контрола в банката, заети в структурите на Специализираната служба за вътрешен одит /ССВО/, Нормативен контрол, Управление на човешките ресурси, Управление на риска и Финансов контрол.

4. всички служители, чиито възнаграждения са съразмерни с възнагражденията на служители по т. 1 и 2 и чиито дейности оказват съществено материално влияние върху рисковия профил на банката. В банката няма такива служители.

5. други лица, чиито професионални дейности имат съществено влияние върху рисковия профил на банката

Съветът на директорите на ОББ АД определя общите принципи на Политиката и отговаря за нейното прилагане и периодичен преглед.

Съветът на директорите създава Комитет за възнагражденията в ОББ АД и утвърждава неговия състав, права и отговорности.

Комитетът за възнаграждения е независим орган, който има за цел да подпомага Съвета на директорите на ОББ АД при изпълнение на неговите задължения по прилагане и развитие на Политиката.

Комитетът за възнагражденията се съставя по начин, който да осигурява възможност за вземане на компетентни и независими решения по отношение на политиките и практиките за възнагражденията, както и по създадените чрез тях стимули за управление на риска, капитала и ликвидността.

Комитетът за възнаграждения се състои от трима членове на Съвета на директорите, които не са изпълнителни членове.

В съответствие с определените им в Политиката функции и отговорности, Специализираната служба за вътрешен одит, Управление „Управление на риска“, дирекция „Управление на човешките ресурси“, дирекция „Нормативен контрол“ и Главният финансов директор съдействат за правилното прилагане и осъществяват контрол за спазване на Политиката.

Политиката се основава на принципи, които осигуряват: надеждно и ефективно управление на риска и не поощряват поемането на прекомерен риск; подкрепа за дългосрочните интереси на Групата и Банката; прилагане на мерки за избягване на конфликти на интереси; спазване на установените нормативни изисквания към променливите възнаграждения; независимост на изпълняващите контролни функции; хармонизиране на индивидуалните интереси на служителите с бизнес целите на банката.

Възнагражденията на служителите са обвързани с резултатите от дейността и общият им размер се основава на комбинация от оценката за резултатите на отделния служител, на структурното звено, в което работи, както и на резултати на банката като цяло, а при оценката на индивидуалните резултати се вземат предвид финансови и нефинансови критерии. Оценката на резултатите следва да се осъществява за многогодишен период от време, за да се гарантира, че процесът на оценяване се основава на дългосрочни резултати.

Банката осигурява подходящо съотношение между постоянните и променливите елементи на възнагражденията.

Съществена част, но най-малко 50% от всяко променливо възнаграждение, представлява съвкупност/съдържа подходящ баланс от:

а) акции (например акции на НБГ или равностойни права на собственост, или свързани с акции инструменти), други инструменти свързани с акции, ако банката не е публично предлагано дружество – и равностойни непарични инструменти;

б) инструменти по чл. 3а от Наредба № 8 от 2006 г. на БНБ, които отразяват по подходящ начин кредитното качество на Банката в условията на действащо предприятие (например хибридни инструменти).

При изплащане на променливо възнаграждение се осигурява правилна оценка на резултатите от работата, която обхваща многогодишен период и гарантира оценяване на дългосрочни резултати в рамките на период, в който могат да бъдат взети предвид основният цикъл на икономическа дейност и бизнес рисковете.

В случай, че се предоставя променливо възнаграждение, изплащането на най-малко 40% от такова възнаграждение се разсрочва с минимална продължителност от 3 до 5 години, така че това възнаграждение да се приведе в съответствие с естеството и рисковете, съдържащи се в дейностите на Банката, както и в дейностите на съответния служител. За Изпълнителните директори и за служителите от висшия ръководен състав, които получават съразмерни на техните възнаграждения, това съотношение е най-малко 60%.

Обобщена информация за възнагражденията в банката за 2013 г. с разбивка по видове дейности :

Вид дейност	Възнаграждения - %
Клонова мрежа	48,27
Операции	15,05
Банкиране на дребно	2,73
Корпоративно банкиране и Трежъри	12,04
Управление на риска	6,49
Общобанково управление	15,42
Общо	100,00

Обобщена информация за възнагражденията на лицата по чл.2 от Наредба № 4

а) Размер на годишните възнаграждения по категории персонал и вид /постоянни и променливи/:

Категория персонал	Брой получатели	Възнаграждения - % от общо изплатени възнаграждения в банката	От тях постоянни - %	От тях променливи - %
1. Лица по чл.2, т. 1 от Наредба 4 на БНБ	9	3,12	100,00	0
2. Лица по чл.2, т. 2 от Наредба 4 на БНБ*/	23	4,03	99,95	0,05

*/ Без лицата, попадащи в тази категория, които са посочени в т.1

б) В банката са определяни променливи възнаграждения/бонуси в парични средства през 2013 в размер на 0,05% на лицата по чл.2 от Наредба № 4 .

в) Размер на плащания при наемане и прекратяване на договори през отчетната година - няма

При поискване, Банката може да предостави оповестената информация на хартия или друг носител, позволяващ последващо прочитане на екран.